

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

13. Dionysij statua: Ex Callistrato in signum Dionysij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

& pampinis, & arbusculis alibi de lapide flo-
rentibus: sub extrema scilicet margine poma, &
vina faberrimè polita dependent, quas ars ex-
mula naturæ, veritati similes explicuit: pu-
tes ad cibum inde quædam posse decerpi; & si

fontes, qui Deæ vestigio discurrentes in so-
uem vibrantur vndam, pronus aspectus
credes illos, ut rure pendentes
racemos, nec agitationis offi-
cio carere.

DIONYSII STATVA.

Callistratus in signum Dionysij;

Descriptio. XIII.

Δαδάλω μὲν ἔχων ἰδεῖν τὰ περὶ Κρήτην
πιστεύειν δάμματα, κινῆματα μηχαναῖς
ταπεινά, καὶ πρὸς ἀνθρώπων αἰσθησὶν ἐκ-
εἰσέδωκε τὸν χρυσόν. αἱ δὲ Πραξιτέλειοι χεῖρες
ζωπικὰ διόλκιμα χρυσόκλυτον τὰ τεχνήματα
ἄλλοι δὲ καὶ Διόνυσον εἰσέχει, ἠδὲ σχῆμα
μιμνήσκουσι οὐτὼ μὲν ἀπλοῦς, ὡς πρὸς σάρκα
μπαρβύθμιζεσθαι τὸν χαλκόν οὕτω καὶ ὄργον καὶ
κεχάλασμένον ἔχων τὸ σῶμα, ὡς ἑτέρας ὕλης
ἀλλὰ μὴ χαλκοῦ πεφικτός. ὁ χαλκὸς μὲν ἄνθρω-
πράνετο, ζωπὶς δὲ μὴ σῶμα οὐκ ἔχων, ἐβλετο τῷ
ἰδεῖν δεικνύειν. ἀφαιμένω δὲ τῷ πρὸς τὴν ἀκμὴν
ἠπείριστο καὶ ὄντως μὲν ὁ χαλκὸς ἦν στεγανός ὑπὸ
τῆς τέχνης μαλατότατος εἰς σάρκα, ἀπεδί-
δρασκε τὴν χεῖρα τὴν αἰσθησὶν. ἦν δὲ ἀνθρώπος, ἀ-
βρότητος γέμων, ἰμέρω δὲ ἰμέρω, εἶον αὐτὸς
Ευριπίδης ἐν Βακχῶν εἰδοποιήσας δεικνύει. κισ-
σὸς δὲ αὐτὸν ἔφερε περιβέβητον ἐκκύβητον. ὡς κισσὸς
ἦν ὁ χαλκός, εἰς κλίνας χαμπτότατος, καὶ τῷ
βασύχων τοῦ ἐλικτήρας ἐκ μετώπῃ χειρὸς
ἀναστῆλον, γέλωτος δὲ ἐμπίπτου, ὁ δὲ καὶ παρὶς
ἦν ἐπέκεινα δάμματος, ἠδὸν ἄφηναι τὴν ὕλην
τεκμήρια, καὶ τὴν παρὰ τὴν δὴ λωπὴν ὑποκρίνεισθαι
τὸν χαλκόν. νεβρίης δὲ αὐτὸν ἐσκεπεν οὐχ οἶον εἰσθεῖν
ἐδρόνουσιν ἀπάπτωσιν. ἀλλ' εἰς τὴν τὴν δόξα
μίμησιν ὁ χαλκὸς μὲν ἐβλετο εἰσέχει καὶ τὴν λυ-
ρα ἐπερείδων τῷ ὄργον, ὁ δὲ ὄργον ἠπάτα τῷ
αἰσθησὶν ἐκ χαλκοῦ ποιεῖσθαι, χλοερὸς μὲν, καὶ
πρὸς ἄλλο ἀποσίθειν ἐδοξάζετο, πρὸς αὐτὴν ἀμει-
βόμενος τὴν ὕλην ὁ μῦθος ἦν περὶ διαοργῆς, μα-

Δαδάλω sanè integrum fuit videre in
Creta, incredibilia quædam, ac miranda
opera, quæ fabricis occultis agitarentur, ut que
aaurum ad humanos sensus effingendos præ-
ter naturam cesserit: verum, Praxitelis manus
spirantia profus molitæ sunt artis simula-
chra. Nemo fuit, in quo Dionysius constite-
rat, adolescentis habitum imitatus, ita certè
mollior, ut æs cum carne, summa conveni-
tate congrueret: adeò verò tenerum, ac deli-
catum corpus inerat, ut ex alia quavis mate-
ria, potius quàm ex ære constatum videretur.
Siquidem æs cum esset, erubescerebat: & cum
vita communione haberet nullam, eius ta-
men speciem gestiebat præ se ferre; nam si
contrectasset, ad tactus aciem cedebat: ac rei-
psa quidem solidum, & conrumax metallum,
sed artificio mollior in carnem pulpofam,
manus contactum subterfugiebat, cæterum
floridus, teneritate refertus, ac cupidine dif-
fluens cernebatur, qualem Euripides ipse in
Bacchis accurata simulachri fitione expref-
sit: Hædera certè ipsam circumvestiebat erra-
tico corymborum flexu in orbem diffusa; æs
quippe instar hederæ in ramos inflexum, cin-
norum nodos à fronte diffusos colligebat:
totus porrò in risum effusus viscebatur, quod
certè omne miraculum excedebat, cum vo-
luptatis notas exprimeret materia, & metal-
lum naturæ æmulum, per motiones, affectus-
que fingeret. Hinnuli membrana ipsam vela-
bat, non qualem Dionysius solebat appensam
habere, sed ad pellis imitationem æs confor-
matum erat. Porrò stabat, lyram thyrsu fulci-
ciens; ac thyrsus etiam sensum fallebat, quippe
qui ex ære fabricatus, virens quidam ac flori-
dum cum ipsa certans materia, iaculari pu-
tabatur. Præterea oculus igne rutilans, furio-
sum insuebatur, sed enim metallum vim bac-
chian-

νικόν ἰδέν. καὶ γὰρ τὸ βαχεύσιμον ὁ χαλκὸς
οὐδέκινυτ, καὶ ἐπιβάζειν ἐδόκει. ἔσπερ, οἶμαι,
τὸ πραξιτέλις, καὶ τὸ βαχχεῖον ἐγχαταμίξαι
διωθέντι.

chantis indicabat, & furore accendi videba-
tur: perinde opinor, ac si Praxitelis bac-
chicum æstrum inferere va-
luisset.

Nota.

Ἄφαιμινω δὲ οἱ: Similiter dixit in Cupidine,
Ἄφαιμινω δὲ ἡ Δριξ ὑπερίσταντο, quoniam alia
ratio verbi ὑπερίστανται, ἢ ὑπερίστανται. Itaque
non possum assentiri viro eruditissimo sic inter-
pretanti, vigore quodam excitabatur, mallem,

ad tactus aciem cedebat. Ita, inquit, molle, & de-
licatum ac erat, ut tangenti cedere videretur, ἄφαι-
μινω δούχον, D. Basilium, & Plutarchum, ἢ forte hic
simile quidpiam desideratur. Verum, & germanum
hunc esse sensum declarant inferiora, ἠπάσθηται τὸ
χεῖρὸς, ἢ ἂν ἰδῆται.

CAERVS, SIVE OCCASIO.

Callistratus in Occasionis imag.

Descriptio XIV.

Παῖς ἦν ὁ Καερός ἠεῶν, ἐκ κεφαλῆς ἐς
πόδας ἐπανδῶν τὸ τὸ ἠεῶν ἀνέθε: ἦν δὲ
τὴν ἰδέσθαι ὠραῖον, σέων ἰσχυρὸς, καὶ ζε-
φύρα ἰνάσσειν, πρὸς ὃ βέλοιο χιταλιῶν
τὴν κομὴν ἀνεστ. τὴν καὶ χροῶν εἶχειν ἀνθη-
ρεῶν τῆ λαμπρόνι τῷ σώματι τὰ ἀνθη δη-
λαῖν. ἦν δὲ Διονύτω, κατὰ τὸ πλεῖστα ἐμφορῆς.
τὰ μὲν γὰρ μέτωπον χάριτον ἐβίβει; ἀπα-
ρεῖα δὲ αὐτῷ, εἰς ἀνθεῖν ἐρευνόιδων νεοτήσα-
ον ὠραῖον, ἐπιβάζουσαι τὴν ὀμμοσιν ἀ-
παλὸν ἐρήθημα. εἰσῆκει δὲ ἐπὶ τῷ σφύρασ,
ἀπ' ἀκρωτῆ ταρσῶν βεβήκως, ἐπερῶμεν
τὰ πόδε ἐπαφύκει δὲ οὐ νενομισμένας ἡ δριξ;
ἀλλ' ἡ μὲν κόμη κατὰ τὸ σφύρα ἐφέρεσσα,
ταῖς παρεῖα ἐπέσσει τὸ βόσρυχον τὰ δὲ
ἐπιδῶν ἦν τὸ χροῖ πλοκάμων ἐλεύθερα, μό-
λιου τὴν ἐκ γενέσεως βλάσειν ἐπιφάνοντα ἢ
τριχός.

CAERUS autem puer erat pubescens, & ipso
pubertatis flore, qui se vernantibus mem-
bris affuderat, gratissimus. Magna erat impri-
mis vultus dignitate, lanuginem quatiens, &
cincinnos, quos Fauonio, quocunque vellet, a-
gitandos permiserat. Adhæc florido nitebat
colore, veluti quibusdam corporis fulgetris
vernantes rosas explicaret, eratque Dionysio
maxima ex parte persimilis: at enim frons
gratiji emicabat, genæ regij floris instarru-
bentes, iuuenili decore fulgebant, ipsis oculis
gratissima quadam face ruboris accensis: stabat
autem in globo, summa pedum planta infi-
stens, quæ & pinnis volucer exilire propè vi-
debat: capillus non more solito creuerat, ve-
rum coma contra supercilia repens, ad genas
cincinnum effuderat, occiput verò capillo-
rum nexibus liberum, rarissimos tan-
tam pilos à primo ortu inritos
ostendebat.

NILVS.

Philostratus in Nilo.

Descriptio XV.

Περὶ τὸ Νεῖλον οἱ πᾶσι ἀθύρσι πα-
δία ζόμεσα δὲ ὀνόματι. καὶ ὁ Νεῖλος

CVbiti circa Nilum ludant pueri, corporis
modulo cognomines: quibus Nilus sura-
T t t a mo.